

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«МОРЕХІДНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМ. О. І. МАРИНЕСКА
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»**

Розглянуто та схвалено на засіданні
педагогічної ради

Протокол № _____
від « ____ » _____ 2022 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Начальник коледжу

_____ О. І. Сабуров

« ____ » _____ 2022 року

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ**

м. Одеса
2021

РОЗРОБЛЕНО: методистом вищої категорії Ксенофонтовою О. М.

Розглянуто і схвалено на засіданні методичної ради Морехідного фахового коледжу ім. О. І. Маринеска Національного університету «Одеська морська академія»

Протокол № _____ від „ _____ ” _____ 2022 р.

Голова методичної ради _____ А. О. Чебан

1. Загальні положення

- 1.1 Це Положення визначає основні засади організації та запровадження дистанційного навчання у Відокремленому структурному підрозділі «Морехідний фаховий коледж ім. О. І. Маринеска Національного університету «Одеська морська академія» (далі – Фаховий коледж).
- 1.2 Це Положення розроблене відповідно до Положення про дистанційне навчання, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 466 від 25.04.2013 р. (із змінами і доповненнями); Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту».
- 1.3 Під **дистанційним навчанням** розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.
- 1.4 **Метою** дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певними освітніми або освітньо-кваліфікаційними рівнями відповідно до державних стандартів освіти.
- 1.5 **Завданням** дистанційного навчання є забезпечення громадянам можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти та професійної кваліфікації незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання відповідно до їх здібностей.
- 1.6 У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;

веб-ресурси навчальних дисциплін (програм) – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів;

веб-середовище дистанційного навчання – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;

дистанційна форма навчання – форма організації навчального процесу, яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками документів державного зразка про відповідний освітній або освітньо-кваліфікаційний рівень;

інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного

забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;

психолого-педагогічні технології дистанційного навчання – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);

система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм) – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;

система управління дистанційним навчанням – програмне забезпечення, призначене для організації навчального процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;

суб'єкти дистанційного навчання – особи, які навчаються та особи, які забезпечують навчальний процес за дистанційною формою навчання (педагогічні та науково-педагогічні працівники, методисти тощо);

технології дистанційного навчання – комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання.

2. Реалізація дистанційного навчання

- 2.1 Дистанційне навчання реалізовується шляхом використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання за денною та заочною формами здобуття освіти.
- 2.2 Запровадження навчання з використанням технологій дистанційного навчання у Фаховому коледжі можливе за наказом або за рекомендаціями МОН України.
- 2.3 Період навчання з використанням технологій дистанційного навчання встановлюється за рішенням органів виконавчої влади України, згідно наказів ректора НУ «ОМА» та начальника Фахового коледжу.
- 2.4 Рішення щодо використання технологій дистанційного навчання у навчальному процесі приймається педагогічною радою Фахового коледжу.
- 2.5 Навчання з використанням технологій дистанційного навчання організовується відповідно до навчальних планів Фахового коледжу.
- 2.6 Організація навчання за денною та заочною формами навчання з використанням технологій дистанційного навчання здійснюється з урахуванням відповідного кадрового та системотехнічного забезпечення.

3. Особливості організації навчального процесу за дистанційною формою навчання

- 3.1 Навчальний процес за дистанційною формою навчання здійснюється у таких формах: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи.

- 3.2 Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання є: лекція, лабораторне, практичне, семінарське заняття, консультація та інші.
- 3.3 Лекція, консультація, семінар проводяться з курсантами дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до робочої програми навчальної дисципліни та розкладу занять.
- 3.4 Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.
- 3.5 Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.
- 3.6 Лабораторне заняття проводиться очно у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях або дистанційно з використанням відповідних віртуальних тренажерів і лабораторій.
- 3.7 До інших видів навчальних занять при здійсненні навчального процесу можуть відноситись курсові роботи, виконання проектів у групах тощо. Ці види навчальних занять можуть проводитись очно або дистанційно у синхронному або асинхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.
- 3.8 Практична підготовка курсантів, які навчаються за дистанційною формою навчання, проводиться за окремо затвердженою програмою.
- 3.9 Контрольні заходи з навчальної дисципліни при здійсненні підготовки фахівців з використанням технологій дистанційного навчання передбачені навчальним планом з кожної дисципліни. Усі контрольні заходи можуть здійснюватись відповідно дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку за умови забезпечення аутентифікації того, хто навчається, або очно.
- 3.10 Державна атестація при підготовці фахівців з використанням технологій дистанційного навчання здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Фаховому коледжі.

4. Особливості організації навчального (навчально-виховного) процесу з використанням технологій дистанційного навчання

- 4.1 Технології дистанційного навчання можуть використовуватись при проведенні занять через мережу Інтернет під час карантину; вивченні додаткових (факультативних) предметів; навчанні учнів під час хвороби; отриманні консультацій тощо.
- 4.2 Професійно-практична підготовка здійснюється за дистанційною формою та/або очно у вигляді виробничого навчання, виробничої, переддипломної (передвипускної) практики і проводиться у навчально-виробничих майстернях, у навчально-виробничих підрозділах, а також на робочих місцях на виробництві або із використанням технологій дистанційного навчання за наявності відповідних веб-ресурсів і можливостей доступу до них.
- 4.3 У Фаховому коледжі при організації навчального процесу за будь-якою формою навчання технології дистанційного навчання можуть

використовуватись для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також при здійсненні навчальних занять.

5. Забезпечення дистанційного навчання

- 5.1 Науково-методичне забезпечення дистанційного навчання включає:
- методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;
 - критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання;
 - змістовне, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів (дистанційних курсів) навчального плану/навчальної програми підготовки.
- 5.2 Педагогічні, науково-педагогічні працівники та методисти Фахового коледжу повинні підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання (не рідше одного разу на 5 років та обсягом не менше 108 академічних годин). Кваліфікація працівників, які підвищували свою кваліфікацію, має бути підтверджена документом про підвищення кваліфікації за тематикою технологій дистанційного навчання.
- 5.3 Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:
- апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах;
 - інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання навчального закладу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації навчального процесу у синхронному та асинхронному режимах;
 - програмне забезпечення загального та спеціального призначення, яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами;
 - веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити:
 - методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;
 - документи планування навчального процесу (навчальні програми, навчально-тематичні плани, розклади занять);
 - відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо;
 - мультимедійні лекційні матеріали;
 - термінологічні словники;
 - практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
 - віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

- віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;
 - пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;
 - електронні бібліотеки чи посилання на них;
 - бібліографії;
 - дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної дисципліни (програми) єдиним педагогічним сценарієм;
 - інші ресурси навчального призначення.
- 5.4 Перелік веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), необхідних для забезпечення дистанційного навчання, визначається навчальним закладом залежно від профілю навчальної дисципліни.
- 5.5 Для забезпечення дистанційного навчання учнів, вихованців, студентів, слухачів навчальний заклад може створювати власні веб-ресурси або використовувати інші веб-ресурси, що підлягають перевірці у цьому навчальному закладі.

6. Прикінцеві положення

- 6.1 Всі зміни та доповнення до Положення вносяться наказом начальника Фахового коледжу про внесення змін та доповнень або про затвердження нової редакції Положення.
- 6.2 При затвердженні нової редакції попереднє Положення втрачає чинність.